

SERVbericht

Driemaandelijks magazine van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen • juli/augustus/september
jaargang 25 • nummer 3 • 2010 • toelatingsnummer P206270 • afgiftekantoor 8400 Oostende Mail

25 jaar SERV
Bezoek Kris Peeters
Geschiedenis sociaaleconomisch overleg
Interview Etienne Poelvoorde

Terugblikken en vooruitkijken

Een vijftiengjarig bestaan mag niet onopgemerkt voorbij gaan. Het is een uitgelezen moment om een balans op te maken, tijd voor een blik op een rijk verleden en een kans om een nieuwe toekomst uit te tekenen. Het verleden verzilveren voor de toekomst. De SERV kijkt dankbaar terug op vijftieng jaar overleg in Vlaanderen.

In 2007 gaven we de opdracht om ons verleden te boek te stellen. Daarbij werd geopteerd voor een grondige en wetenschappelijk gefundeerde aanpak. Geen verheerlijking van de eigen instelling en prestaties, maar een ruim perspectief op het sociaaleconomisch gebeuren in Vlaanderen. Met deze keuze wil de SERV een aanzet geven tot nog meer geschiedschrijving rond dit brede en boeiende thema dat tot dusver nog niet al te veel aandacht kreeg van de historici.

Het was voor de opdrachtnemers (UGent) geen eenvoudige opdracht. Het pionierswerk in de archieven en bij de "levende" bronnen heeft veel geduld en inspanning gevergd. De taak werd uitstekend volbracht en het resultaat vervult ons met veel voldoening en trots om wat is geweest. Dank aan de onderzoekster, de promotoren, het wetenschappelijk begeleidingscomité en de velen die hun steentje hebben bijgedragen.

Stilstaan bij het verleden is één ding. Stilstaan in het sociaaleconomisch gebeuren en in het overleg in het bijzonder is uit den boze. Elk jubileum moet een startpunt zijn.

In deze woelige tijd beraadt de SERV zich over zijn toekomst. De sociale partners willen sterk blijven bijdragen aan de toekomst en aan het welzijn van de mensen in Vlaanderen. Overleg, consensus, kwaliteitsvol werk, partnerschap zijn sleutelbegrippen die de tijd doorstaan en die SERV-partners blijven koesteren. Met een sterke langetermijnvisie, een proactieve aanpak en een functionele beleidsbeïnvloeding willen we onze werking extra dimensie geven om op een eigen tijdse manier onze rol van overleg en advisering te blijven waarmaken.

Pieter Kerremans
Administrateur-generaal

Colofon

Jaargang 25 - September nummer 3/2010

Hoofdredactie
Christine Jacobs, Leen Muys

Redactieraad
Esther Deman, Michel Dethée, Erwin Eysackers, Pieter Kerremans, Jean-Pierre Merckx, Gunter Naets, Leen Vanaerschot, Ria Van Peer, Frank Van Thillo, Patrick Verbruggen

Werkten ook mee aan dit nummer
Ria Bourdeaud'hui, Ophelia Ongena, Etienne Poelvoorde, Katrijn Vanderweyden

Foto's
Dann, SERV

Verantwoordelijke uitgever
Pieter Kerremans
Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

Creatie en opmaak
Keppens Design, Gent
www.keppensdesign.be

SERV-Bericht wordt op ca. 5.000 exemplaren verspreid. Het hiertoe aangelegde adressenbestand kan eveneens worden gebruikt om aanverwante informatie of publicaties te verspreiden. Krachtens de wet van 8 december 1992 hebben alle betrokkenen het recht op inzage en verbetering van de door ons bewaarde gegevens.

Uitgesteld bezoek Kris Peeters

Paard strooit roet in het eten

15 maart 2010: al geruime tijd stond deze datum aangekruist in de agenda's van het dagelijks bestuur en de studiedienst van de SERV. Tijdens een werkbezoek zouden ze het werkprogramma 2010 van de SERV voorstellen aan minister-president Kris Peeters. Zo kon hij kennis maken met de projecten en activiteiten die de SERV dit jaar op het vlak van sociaal overleg en als strategische adviesraad op de agenda heeft. De val van zijn paard de dag ervoor besliste daar anders over ...

**Ik verwacht in september
het ene SERV-advies na het andere.
Kritisch als het moet,
ondersteunend als het kan. ▀▀**

Nieuwe zomer, nieuw begin

De hersamenstelling van de raad en de lancering van de nieuwe website en huisstijl op 5 juli 2010 waren een prima aanleiding voor een nieuwe afspraak. De leden van het dagelijks bestuur en de studiedienst verwelkomden de minister-president met een geactualiseerd programma. Nadien woonde Kris Peeters de speciale raadzitting bij.

Minister-president onder de indruk

De minister-president vertelde onder de indruk te zijn van wat de SERV nog op stapel heeft staan. Zélf verwees hij naar het zware najaar dat Vlaanderen voor de boeg heeft, waarin knopen moeten worden doorgemaakt en waarin vooruitgang moet worden geboekt. De Vlaamse Regering zal antwoorden moeten vinden op uitdagingen zoals de vergrijzing, ontwikkeling van talenten en klimaatverandering. "We rekenen erop dat de SERV deze antwoorden kritisch zal bekijken." Daarnaast verwacht de minister-president dat de SERV proactief blijft adviseren over de te nemen stappen. "De SERV beschikt over heel wat knowhow, is sterk in visieontwikkeling en heeft de kracht om in consensus beslissingen te nemen." ▀

De nieuwe samenstelling van de raad vindt u op
www.serv.be/samenstelling

25 jaar SERV Een verhaal met vele facetten

Ophelia Ongena, onderzoekster aan de UGent, bestudeerde de voorbije drie jaar in opdracht van de SERV het verleden van het Vlaams sociaal overleg. Eind september 2010 verschijnt het resultaat van haar wetenschappelijk onderzoek in het boek 'Een geschiedenis van het sociaaleconomisch overleg in Vlaanderen'. De SERV brengt dit boek samen met Academia Press uit naar aanleiding van de vijftienvingste verjaardag van de SERV. Vanaf begin oktober is het boek te koop in de boekhandel. In dit en volgend SERV-bericht brengen we de geschiedenis van de SERV in een notendop.

Glansrijke start

Op 27 september 1985, een stralende nazomerdag, werd de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) officieel en met de nodige luister geïnstalleerd. Plaats van het gebeuren: de grote aula van het toenmalige Rijksuniversitair Centrum Antwerpen (RUCA).

Topfiguren uit de politieke, administratieve en sociaaleconomische wereld verzamelden om de oprichting van dit nieuwe regionale overlegorgaan te vieren. Solisten van het Kamerorkest van Vlaanderen zorgden voor een luisterrijke muzikale omlijsting. Het was secretaris-generaal Guido Van Gheluwe die de zitting opende met een overzicht van de bevoegdheden en opdrachten

van het nieuwe advies- en overlegorgaan. Uittredend voorzitter Willy D'Havé (ACW) noemde de installatie van de SERV "een mijlpaal (...) in de 33-jarige geschiedenis van het gestructureerd sociaaleconomisch overleg in Vlaanderen". Ook Gaston Geens, voorzitter van de Vlaamse Executieve, benadrukte de historische wortels van het Vlaams overleg. De zitting werd afgesloten door kersvers voorzitter van de SERV, René De Feyter (VEV).

Van economische drukingsgroep naar officiële raad

De SERV ontstond niet uit het niets. Het proces van ontstaan en ontwikkeling van het 'Vlaams' overleg startte al veel vroeger. De Economische Raad van Vlaanderen (ERV) was de eerste rechtsvoorganger van de SERV. Het was een initiatief van Leo Charels (1952) die daarmee een eerste gemengde economische drukingsgroep wilde oprichten. Het initiatief kreeg steun van enkele invloedrijke personaliteiten uit de sociale organisaties van alle ideologische strekkingen. Samen met de provinciale economische raden vormde de ERV een wijdvertakt en lokaal verankerd netwerk van regionaal-economische drukingsgroepen. Door de Kaderwet (eerste staats-hervorming) vervelde de ERV in 1971 tot de Gewestelijke Economische Raad van Vlaanderen (GERV).

Staatshervorming als rode draad

De staatshervorming speelde een cruciale rol in het wordingsverhaal van het Vlaams overleg. Tussen 1952 en 1980 was het Vlaams overleg nog beperkt tot louter economisch overleg. Naarmate de economische ruimte verder vorm kreeg en politiek-institutioneel verankerd werd in economische gewesten met een

De SERV ontstond niet uit het niets

van het nieuwe advies- en overlegorgaan. Uittredend voorzitter Willy D'Havé (ACW) noemde de installatie van de SERV "een mijlpaal (...) in de 33-jarige geschiedenis van het gestructureerd sociaaleconomisch overleg in Vlaanderen". Ook Gaston Geens, voorzitter van de Vlaamse Executieve, benadrukte de historische wortels van het Vlaams overleg. De zitting werd afgesloten door kersvers voorzitter van de SERV, René De Feyter (VEV).

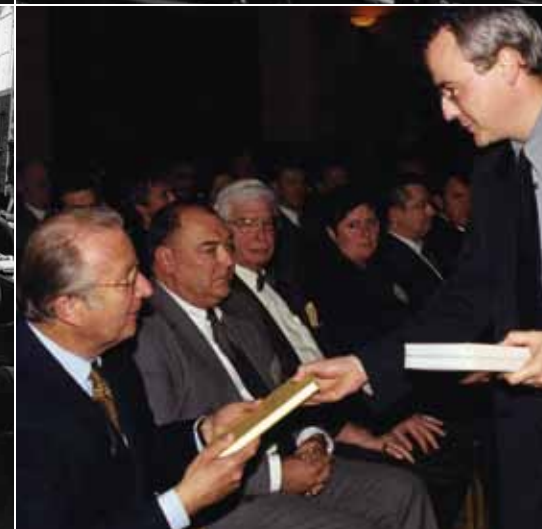

Linksboven:
De GERV werd officieel geïnstalleerd op 25 september 1971 op het stadhuis in Mechelen, maar de plechtige installatie vond plaats op 13 oktober 1971 in de Hallen te Kortrijk.

Rechtsboven:
De officiële installatie van de SERV in het RUCA werd opgeluisterd door het Kamerorkest van Vlaanderen. Gaston Geens opende de viering.

Linksonder:
Ter gelegenheid van 5 jaar SERV vergaderde de SERV-Raad op 12 september 1990 in de raadzaal van het stadhuis van Mechelen.

Rechtsonder:
Naar aanleiding van de 15e verjaardag van de SERV werd koning Albert II uitgenodigd. Pieter Kerremans overhandigt een exemplaar van de feestpublicatie 15 jaar SERV.

eigen parlement en regering, kreeg de rol van de Vlaamse sociale partners een andere invulling. Het Vlaams overleg kwam in functie te staan van de uitbouw van het autonome Vlaamse beleidsniveau waarin economische én sociale bevoegdheden in de beleidspraktijk moesten worden omgezet. Ten tijde van de ERV en de GERV was 'overleg' een werkwoord om te komen tot een 'advies'. Vanaf de oprichting van de SERV werden de ambities aangepast. Het Vlaams overleg moest de adviserende finaliteit overstijgen en een volwaardige positie in het besluitvormingsproces krijgen.

Uiteenlopende belangen

De SERV ontstond in 1985 vanuit een dubbele noodzaak. Enerzijds was er de behoefte tot de vorming van een eigen Vlaams beleidsinstrumentarium. Anderzijds voldeed de logge structuur van de GERV niet langer. Toch moest het SERV-idee rijpen in de geesten. De vakbonden hadden een zekere scepsis o.a. met betrekking tot representativiteit van de werkgevers. Aan politieke zijde ervoer men niet meteen de behoefte tot verandering want het tripartiete overleg in het Vlaams Economisch en Sociaal Overlegcomité (VESOC) voldeed. Daarbij kwam nog dat de oprichting van de SERV plaatsvond

binnen een context van het opkomend neoliberalisme dat de rol van de sociale partners in het besluitvormingsproces drastisch wilde inperken.

De uitbouw van een Vlaamse overlegstructuur midden jaren '80 kan dus in diverse opzichten paradoxaal genoemd worden. Toch hadden de Vlaamse hoofdrolspelers elk hun eigen beweegredenen om de SERV op te richten:

■ de werkgevers in het VEV zagen in de uitbouw van een Vlaams overlegniveau een kans om zich te profileren tegenover het nationale VBO. Als ze niet konden wegen op het nationale beleid, dan zouden ze dat wel kunnen op het Vlaamse beleid.

■ de vakbonden zagen zich midden jaren tachtig geplaatst voor een tanend overleg op nationaal niveau en besloten volop de regionale kaart te trekken.

■ de Vlaamse politieke wereld beschouwde een volwaardige Vlaamse overlegstructuur als een belangrijke hefboom in de uitbouw van een Vlaams beleid en werd de drijvende kracht achter de uitbouw van de Vlaamse overlegstructuur.

Eigen plaats zoeken tegenover federaal overleg

Het streven naar autonomie o.v. het federale overleg was en is voor het Vlaamse overleg een moeilijke oefening. Verschillende strategieën werden in de loop van de jaren uitgewerkt. Een eerste strategie, de uitbouw van regionale varianten van nationale overleginstrumenten, bereikte niet het verhoopte resultaat. Zowel het regionale sectorale overleg in de sectorcommissies binnen de SERV, als het Vlaamse CAO-verhaal slaagden niet en deden het Vlaamse consensusideaal op haar grenzen stuiten. Daarom volgden de sociale partners een tweede, meer succesvolle strategie “op zoek naar eigen wegen”, los van een nationaal voorbeeld. Zo trok Vlaanderen voluit de kaart van het tripartiete overleg, met in het VESOC afgesloten tweejaarlijkse werkgelegenheidsakkoorden. Het arbeidsmarktbeleid – met de nadruk op vorming en met centraal de installatie van de VDAB – werd een pijler van het Vlaamse overleg. Ten slotte was er het feit dat de SERV in 1985 een jaarlijks verplicht begrotingsadvies naar zich toe wist te trekken, met verregaande invloed op het beleid tot gevolg.

Nieuwe wegen

Het grote kantelmoment voor de SERV en het Vlaams overleg kwam er met het aantreden van de paarse regering in 1999 en de introductie van Beter Bestuurlijk Beleid (BBB). Vanaf dan moesten de Vlaamse sociale partners hun positie in het besluitvormingsproces steeds meer op eigen kracht verdedigen.

De gevolgen voor de SERV waren ingrijpend:

- groeiende concurrentie van het middenveld. Het bipartiet overleg dreigde te verwaaijen over allerlei thematische adviesraden.
- afbouw van de werkgelegenheidsakkoorden en het tripartiete VESOC-overleg in het algemeen (tot dan de kern van de Vlaamse besluitvorming, verankerd door het VESOC-protocol).
- moeilijke positionering van de SERV in het Vlaams sectoraal overleg (de sectorcommissies binnen de SERV zijn de facto doodgebloed en de rol van de SERV in de sectorconvenants die tussen de Vlaamse regering en de sectoren worden afgesloten is lang niet duidelijk).

■ moeizame decretale bevestiging van de overlegfunctie van de SERV en van zijn sui generis statuut in het meest recente SERV-decreet.

SERV houdt stand

Zowel de ERV als de GERV hadden een grote invloed op de politiek in België. Voor de SERV keerden de rollen zich langzaam. Vanaf 2000 kreeg de politiek meer invloed op de sociaaleconomische advisering dan omgekeerd. De aanpassing van het advieslandschap en de moeilijke verhouding met de politiek noopten de SERV ertoe zich opnieuw uit te vinden en zich te profileren als een unieke instelling. Dat proces verliep niet zonder slag of stoot. Het nieuwe decreet van 2008 vormt de definitieve bevestiging van zijn sui generis statuut. ■

Volgende keer dompelen we ons onder in de pioniersjaren van de SERV, de jaren vijftig van de twintigste eeuw, een zoektocht naar de baker mat van het Vlaams sociaaleconomisch overleg.

Toenmalig voorzitter van de SERV, Robert Voorhamme, op de installatie van de sectorcommissies Metaalverwerking, Goederenvervoer, Milieu- en Energietechnologie en Textiel en Confectie.

25 jaar SERV Etienne Poelvoorde een getuige op de eerste rij

Op 1 augustus ging Etienne Poelvoorde met pensioen. Als opdrachthouder van de SERV-studiedienst was hij een sterk gewaardeerde medewerker en geliefde collega. Twee dagen na zijn pensioen stond het SERV-bericht al voor zijn deur voor een babbel over vijfentwintig jaar SERV. Etienne Poelvoorde maakte het allemaal mee van op de eerste rij.

Van GERV naar SERV

Je was er al bij van vóór de start van de SERV. Hoe kwam je daar terecht?

E.P.: Ik begon in 1973 bij de Gewestelijke Economische Raad van Vlaanderen (GERV), want van de SERV was toen nog geen sprake. Ik werd via een examen aangeworven voor het domein ruimtelijke

ordening, want dat lag in de lijn van mijn studies. Later kwamen er dossiers rond infrastructuurwerken bij. Een van mijn eerste opdrachten was een nota maken over de prioriteit van een IJzeren Rijn.

Hoe heb jij de overgang van GERV naar SERV ervaren? Wat veranderde er?

E.P.: Om te beginnen was de samenstelling van de SERV helemaal anders. Het gewicht verschoof van het politieke niveau naar de sociale partners. In die beginperiode waren er nog wel inspanningen om de politieke vertegenwoordigers een rol te laten spelen, maar dat is nooit echt gelukt. Uiteindelijk verdwenen ze definitief uit de raad in 1996.

Voor het secretariaat bracht de hervorming van GERV tot SERV een nieuwe dynamiek teweeg. Zo maakten we een studie over de militaire bestellingen en de veel besproken economische compensaties. Bovendien verwierf Vlaanderen vanaf 1988 extra bevoegdheden, wat het allemaal boeiender maakte.

Sterk front

De hervorming van de GERV tot SERV bleek dus een goede keuze.

De SERV kreeg volop kansen en ruimte om zich te profileren ■■

Hoe verklaar je dat succes?

E.P.: In belangrijke dossiers hadden de sociale partners een sterke wil om tot consensus te komen en zo een sterk front te vormen. Ze waren bereid om voor bepaalde principes te gaan, bijvoorbeeld bij de Vlaamse begroting. De SERV hamerde op het feit dat de Vlaamse begroting niet mocht ontsporen zoals dat federaal wel is gebeurd en lanceerde de 'SERV-norm'. Tot grote voldoening nam de Vlaamse Regering vanaf 1992 de 'SERV-norm' over.

Op het SERV-secretariaat kregen we de ruimte om dossiers op lange termijn te bekijken en bij te dragen aan het debat ■■

De SERV had toen nog een monopoliepositie als adviesorgaan en de Vlaamse administratie moest nog uitgebreid worden. De SERV kreeg daardoor volop kansen en

ruimte om zich te profileren. Neem nu bijvoorbeeld de Vlaamse begroting: dat functioneerde toen meer als een boekhouding dan een strategisch beleidsinstrument. Dat gaf ons meer mogelijkheden om strategisch te adviseren over de begrotingskeuzes. Vandaag opereert de SERV in een heel andere context met meer adviesorganen en belangengroepen, een veel breder uitgebouwde administratie en een Vlaanderen met meer bevoegdheden. De SERV moet zich in deze veranderde context weer een weg banen en nadenken over de strategie die best is om zijn missie en opdrachten uit te voeren. Als ik in twee woorden moet samenvatten wat de meerwaarde van de SERV is, dan denk ik aan wetenschappelijke onderbouwing en gedragenheid.

Passie voor cijfers

Je werkte meer dan vijftientig jaar voor de SERV en je deed dat heel gedreven tot de laatste dag. Wat maakte dat je dit werk zo lang en met zoveel inzet hebt kunnen doen?

E.P.: De onzekere jaren, vóór de omvorming tot de SERV, hadden hun weerslag op de medewerkers. Met de nieuwe SERV kwam er een nieuwe dynamiek. Op het SERV-secretariaat kregen we de ruimte om dossiers op lange termijn te bekijken en bij te dragen aan het debat. Uiteraard zie je in de loop der jaren wel dingen veranderen. Er ontstaan andere manieren van werken en dat vergt bij jezelf ook een aanpassing.

In het begin lag het terrein (bijvoorbeeld voor begroting) ook meer open en was het makkelijker om te scoren. Anderzijds is een grotere uitdaging ook aantrekkelijk. Kortom, het is en blijft een succes hoe de SERV al vijftientig jaar lang zijn rol speelt, niet in het minst op het vlak van begroting.

Bedankt voor dit interview. Wij wensen jou en je gezin nog vele fijne en boeiende jaren toe.

Wie is Etienne Poelvoorde?

- Behaalde een licentie Geschiedenis en Stedenbouw & Ruimtelijke Ordening aan de Universiteit van Gent
- Begon zijn loopbaan in het onderwijs
- Werkte vanaf 1973 bij de GERV, nadien bij de SERV
- Zijn werkdomeinen waren: ruimtelijke ordening, infrastructuurwerken, havens, mobiliteit, begroting en fiscaliteit
- Het SERV advies dat hem het meest is bijgebleven: politieke reacties op de SERV-norm
- Gehuwd en vader van drie kinderen
- Sinds augustus 2010 met pensioen

Commissie Diversiteit wuift haar pioniers uit

Fernando Marzo

In de commissie Diversiteit vindt het overleg tussen sociale partners en kansengroepen plaats. Dat is uniek. Waren jullie in 2003 pioniers?

F.M.: Inderdaad. Vlaanderen verrichtte pionierswerk voor de tewerkstelling van migranten. Ik was dan ook positief gestemd om de commissie Diversiteit mee vorm en inhoud te geven als vertegenwoordiger van de migranten.

J.V.: In de welzijnssector hadden personen met een handicap toen al een stem. Nieuw voor ons was de wereld van de sociale partners. Als grote voorstanders van inclusie en mainstreaming, ondanks scepsis bij de achterban, wilden we graag deel uitmaken van de commissie.

Is de situatie op de arbeidsmarkt voor kansengroepen nu anders dan zeven jaar geleden?

Zeven jaar lang vormden Johan Vermeiren en Fernando Marzo de vaste stem van de kansengroepen in het dagelijks bestuur van de commissie Diversiteit. Johan voor het Gebruikersoverleg Handicap en Arbeid en Fernando voor het Forum van Etnisch-Culturele Minderheden. In juni gaven zij de fakkel door aan Didier Pieters en Mohammed Chakar. Het SERV-bericht zwaait hen uit met een interview.

J.V.: Er gaat meer aandacht naar kansengroepen bij organisaties van werkgevers, vakbonden en VDAB. Bij de werkgevers zelf is dat niet het geval. De voorbije jaren kwam er een actiever beleid voor personen met een handicap en chronisch zieken. Er was een licht positieve tendens op de arbeidsmarkt, maar de crisis heeft geen goed gedaan. Positief is ook dat mensen met een handicap die het Vlaams Agentschap voor Personen met een handicap niet erkent, nu wel steun krijgen op de werkvloer. Tegelijk dreigt het gevaar dat bij de uitbreiding van de doelgroep en mainstreaming de specificiteit van de handicap minder aandacht krijgt.

F.M.: De tewerkstelling is positief geëvolueerd, maar de verschillen tussen groepen op de arbeidsmarkt blijven groot. De evolutie is niet gunstig, maar dat mag migrantenorganisaties en sociale partners niet beletten hun verantwoordelijkheid te nemen.

Hoe hebben jullie de dialoog met de sociale partners ervaren?

J.V.: Ik vond het een leerrijk proces. In de werkgroepen konden we wegen en invloed uitoefenen. Bij de top lukte dat enkel als het water rustig was of het heel specifiek over personen met een arbeidshandicap ging. Wegen op het algemeen beleid was een ander paar mouwen. Uiteraard zijn er in die zeven jaar conflicten geweest, maar dan eerder over het onduidelijke proces van adviesverlening en besluitvorming dan over de inhoud.

Johan Vermeiren

F.M.: In het begin verliep het overleg heel stroef, maar we bleven aandringen om onze rol te laten aanvaarden. Zelfs nu is dat geen uitgemaakte zaak. De commissie is een belangrijke gespreksplaats. Toch blijft bij ons het gevoel dat de beslissingen vaak elders vallen.

Wat vond je van de dialoog met de beleidsmakers? Hoe kunnen adviesorganen wegen op het beleid?

F.M.: Adviescommissies vervullen een belangrijke rol. We zijn het blijvende contact met de burger, de belangenorganisaties en de doelgroepen, ...

J.V.: In de vorige legislatuur was er een duidelijkere overlegbereidheid bij de politici. De recente, fundamentele ingrepen in de Vlaamse ondersteuningspremie

Vooruitgang komt er als iedereen durft geloven in gelijke kansen

zijn zonder overleg met de gebruikers doorgevoerd. Dat vind ik ongehoord! Onze meerwaarde zit in het overbrengen van wat het betekent te leven met een handicap of chronische ziekte. Mensen mogen geen abstracte cijfers worden voor politici.

Welke grote uitdagingen zien jullie nog voor de commissie?

F.M.: Evenredige participatie blijft de grote uitdaging. Vooruitgang komt er als iedereen durft geloven in gelijke kansen. Migratie is niet van voorbijgaande aard. Structurele maatregelen moeten discriminatie op de arbeidsmarkt wegwerken.

J.V.: Er kan nog veel verbeteren voor de tewerkstellingskansen van kansengroepen. Ik denk aan de onderwijssector als werkgever, overleg met het ESF-agentschap, enzovoort. Ook de overheid als werkgever kan meer doen.

Hebben jullie een verjaardagsboodschap voor de SERV?

J.V.: De partners moeten in eigen boezem kijken. Voeren de vakbonden, de werkgeversorganisaties, de interim-bureaus, de selectiekantoren, de verenigingen, de SERV en de VDAB een voldoende diversiteitsbeleid? Wat je van een ander verwacht, moet je ook zelf doen.

F.M.: Ik zou zeggen: een goede verjaardag en goed gewerkt. Blijf je engageren om verschillen weg te werken en blijf geloven in die missie!

SERV-Bericht WERKBAAR WERK

Ruim helft Vlaamse werknemers heeft werkbaar werk

Leermogelijkheden nemen toe

54,3% van de werknemers in Vlaanderen heeft werkbaar werk. Ze hebben een job die voldoende leermogelijkheden biedt en goed te combineren is met het privéleven. Ze ervaren weinig of geen motivatie- of werkstressproblemen. Vooral de leermogelijkheden zijn de voorbije jaren toegenomen. Dat blijkt uit de werkbaarheidsenquête die de Stichting Innovatie & Arbeid in het voorjaar afnam bij 10.000 werknemers.

Evolutie werkbaarheid

In 2010 onderzocht de Stichting Innovatie & Arbeid voor de derde keer de werkbaarheidsgraad voor loontrekkenden in Vlaanderen. Tussen 2004 en 2010 is de werkbaarheidsgraad gestegen van 52,3% naar 54,3%. Ten opzichte van 2007 is de werkbaarheid gelijk gebleven.

Werkbaarheidsindicatoren

In 2010 is de werkbaarheidsgraad voor loontrekkenden met 2 procentpunt gestegen ten opzichte van 2004. De verbetering van de werkbaarheidsgraad is vooral toe te schrijven aan het feit dat meer werknemers voldoende leermogelijkheden krijgen, dat meer werknemers gemotiveerd zijn en dat de werk-privébalans voor meer werknemers in evenwicht is. Voor werkstress is de situatie bijna dezelfde

Vooraf leer-mogelijkheden zijn toegenomen

gebleven als in 2004. Drie op de tien werknemers heeft werkstress. Het aandeel van de werknemers met acute werkstress is wel afgenomen van 10,2% tot 9,4%. Werkstress, een probleem voor ongeveer 600.000 werknemers, blijft het belangrijkste knelpunt.

Risico's voor werkbaarheid

De werkbaarheid of de kwaliteit van een job krijgt vorm in een arbeidscontext waarin verschillende factoren een rol spelen. De werkbaarheidsenquête neemt zes

Werkbaarheidsmonitor in het kort

- Representatieve steekproef: 20.000 werknemers krijgen schriftelijke enquête in de bus
- Hoge responsgraad: ca. 50% (10.000 antwoorden)
- Om de drie jaar herhaald: 2004, 2007 en 2010
- Product van de Stichting Innovatie & Arbeid met financiële steun van VIONA en het Europees Sociaal Fonds
- Vier indicatoren voor werkbaarheid: psychische vermoeidheid, motivatie, leermogelijkheden en werk-privébalans

sluitfactoren onder de loep: de werkdruk, de emotionele belasting, taakvariatie, autonomie, ondersteuning door de leiding en de (fysieke) arbeidsomstandigheden. Het risico waar het grootste deel van de werknemers mee geconfronteerd blijft, is de hoge werkdruk. Voor ongeveer drie op de tien werknemers is de werkdruk problematisch.

Meer info vind je op www.werkbaarwerk.be

Werkbaarheidsindicatoren Vlaamse arbeidsmarkt 2004 - 2010

Werkbaarheidsindicatoren	niet problematisch				problematisch				acuut problematisch			
	2004	2007	2010	2004 t.o.v. 2010	2004	2007	2010	2004 t.o.v. 2010	2004	2007	2010	2004 t.o.v. 2010
psychische vermoeidheid	71,1	71,2	70,2		28,9	28,8	29,8		10,2	9,7	9,4	
motivatie	81,3	81,9	83,4		18,7	18,1	16,6		8,0	7,9	7,5	
leermogelijkheden	77,4	80,1	81,8		22,6	19,9	18,2		8,4	7,3	6,6	
werk-privébalans	88,2	89,2	89,4		11,8	10,8	10,6		3,1	2,4	2,3	

Leeswijzer: De oranje inkleuring wijst op een significante (Pearson) χ^2 ($p \leq 0,05$) en dus een statistisch betekenisvol verschil tussen 2004-2007, 2007-2010, 2004-2010

Close-up

In deze historische studie maakt de lezer kennis met het sociaaleconomisch overleg zoals dit zich de voorbije decennia ontwikkelde in Vlaanderen. Concrete aanleiding voor dit onderzoek is het vijftientigjarige bestaan van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV). Het boek is evenwel meer dan een geschiedenis van de SERV. De auteur behandelt het onderwerp immers vanuit een unieke invalshoek, ingebed in de ruimere historische context, vanuit een langetermijnperspectief en gebaseerd op uitgebreid nieuw archiefonderzoek.

Over de auteur

Ophelia Ongena is als wetenschappelijk medewerker verbonden aan de Vakgroep Geschiedenis van de Universiteit Gent. Deze studie voerde ze uit in opdracht van de SERV. Voor de Economische Raad voor Oost Vlaanderen (EROV) publiceert ze een gelijkaardige historische studie (2010). In een vierjarig FWO-project onderzoekt ze momenteel de geschiedenis van de Vlaamse economische ruimte, onder prompterschap van Prof. dr. Dirk Luyten (UGent) en Prof. dr. Eric Vanhaute (UGent).

Te bestellen bij

Academia Press
Wetenschappelijke Uitgeverij

Eekhout 2
9000 Gent
Tel 09/233 80 88
Fax 09/233 14 09
info@academiapress.be
www.academiapress.be

ISBN 978 90 382 1660 7
310 pagina's - 25 euro

